

Sygn. akt I ACa 921/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Józefowicz
Sędziowie:	SA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga (spr.) SA Mikołaj Tomaszewski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Sylwia Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2012 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko C. (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt I C 2233/11

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

/-/ Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga /-/ Krzysztof Józefowicz /-/ Mikołaj Tomaszewski

sygn. akt I ACa 921/12

UZASADNIENIE

Powód M. K. domagał się zasądzenia od pozwanego C. (...) Towarzystwo (...) w P. kwoty 210.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 13 września 2010 r. do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany C. (...) Towarzystwo (...) w P. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2012 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 148.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 września 2010 r. do dnia zapłaty. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz rozstrzygnął w przedmiocie kosztów postępowania.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Powód M. K. jest rolnikiem, a nadto świadczył usługi w zakresie prac polowych przy wykorzystaniu zakupionego ciągnika marki V. (...) (rocznik 2005). Prace te powód wykonywał na terenie całego kraju.

Latem 2009 r. dobiegła końca umowa ubezpieczenia ciągnika zawarta z (...) S.A. w W., w związku z czym powód zwrócił się do J. C., prowadzącego biuro ubezpieczeniowe i upoważnionego do zawierania umów ubezpieczenia w imieniu pozwanego C. (...) Towarzystwo (...) w P..

W dniu 30 lipca 2009 r. strony zawarły umowę ubezpieczenia w pakiecie C. A. B., której przedmiotem było ubezpieczenie ciągnika V. M. 130 na kwotę 130.000 zł oraz ładowarki czołowej na kwotę 40.000 zł. Ubezpieczenie nie obejmowało kradzieży wymienionego mienia. Przedstawiciel pozwanego nie wręczył powodowi przed podpisaniem umowy Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

W związku z tym, że umowa została zawarta na okres jednego roku, w dniu 22 lipca 2010 r. strony podpisały kolejną umowę ubezpieczenia od szkód maszyn rolniczych w postaci ciągnika rolniczego V. M. 130 oraz ładowarki czołowej na łączną kwotę 210.000 zł. Umowa miała obowiązywać do 21 lipca 2011 r. Z uwagi na fakt, że powód używał sprzętu do prac polowych na terenie całego kraju, a zatem istniało zwiększone ryzyko jego kradzieży, tym razem strony rozszerzyły zakres ochrony ubezpieczeniowej, która obejmowała również kradzież ubezpieczonego mienia. Przedstawiciel pozwanego J. C. nie doręczył powodowi przed ani po podpisaniu umowy Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Strony ustaliły składkę ubezpieczeniową na kwotę 1.805 zł, płatną w czterech ratach.

W dniu 12 sierpnia 2010 r. powód po zakończonych pracach pozostawił ciągnik wraz z ładowarką na podwórzu swojej posesji, która była odgrodzona budynkiem mieszkalnym i płotem od strony frontowej (od ulicy), a także zabudowaniami po obu bokach podwórza. Natomiast tył posesji nie był odgrodzony i można się było do niego dostać od strony pola bądź też gruntową drogą dojazdową. Powód zamknął kabinę ciągnika i należycie zabezpieczył kluczyk. Około godziny 5.00 następnego dnia powód stwierdził, że ciągnik został skradziony z posesji. Powód powiadomił Policję, która podjęła czynności wyjaśniające. Z uwagi jednak na niewykrycie sprawy przestępstwa śledztwo w sprawie zostało umorzone.

W dniu 13 sierpnia 2010 r. powód zgłosił pozwanemu fakt kradzieży i niezwłocznie przedłożył wszystkie wymagane przez ubezpieczyciela dokumenty. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany pismem z dnia 24 listopada 2010 r. poinformował powoda o braku podstaw do wypłaty odszkodowania.

W uzasadnieniu decyzji pozwany wskazał, że zgodnie z § 69 ust. 4 pkt 9 OWU w pakiecie C. A., mających zastosowanie do łączącej strony umowy ubezpieczenia, ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek kradzieży, jeżeli nie zostały spełnione minimalne wymogi zabezpieczenia maszyn rolniczych (sprzętu), określonych w § 73 OWU. W ust. 3 § 73 postanowiono natomiast, że za miejsce przechowywania należycie zabezpieczone uważa się place składowe i podwórza trwale ogrodzone będące miejscem postoju maszyn rolniczych (sprzętu), gdzie wszystkie bramy zamykane są co najmniej na kłódkę wielozapadkową. Z zebranej w toku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego dokumentacji wynikało jednoznacznie, iż w okresie powstania szkody ciągnik, o którym wyżej nie był zabezpieczony w sposób zgodny z wymogami OWU. Z tej przyczyny zakład ubezpieczeń uchylił się od odpowiedzialności za powstałą szkodę. Powód w piśmie z dnia 6 grudnia 2010 r. odwołał się od powyższej decyzji, jednakże pozwany w piśmie z dnia 10 stycznia 2011 r. podtrzymał swoje stanowisko w sprawie.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany oszacował wartość skradzionego mienia, według stanu i cen na dzień kradzieży (13 sierpnia 2010 r.), na kwotę 148.000 zł.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie, jednak nie w wysokości objętej żądaniem pozwu.

Wskazał, że bezsporny w sprawie pozostawał fakt, że strony związały się dwoma następującymi po sobie umowami, których przedmiotem było ubezpieczenie od szkód ciągnika V. M. 130 (rocznik 2005) wraz z ładowaczem czołowym. Strona pozwana nie kwestionowała również tego, że druga umowa, zawarta w dniu 22 lipca 2010 r. obejmowała również ubezpieczenie wymienionego mienia od kradzieży, a także, że w okresie ubezpieczenia nastąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe w postaci kradzieży ciągnika.

Sąd pierwszej instancji przyjął, że podstawę prawną zgłoszonego przez powoda roszczenia stanowił art. 805 § 1 i 2 k.c. Stwierdził, że w kontekście zarzutów podniesionych przez pozwanego sporna w sprawie pozostawała kwestia, czy odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za szkodę powstałą w wyniku kradzieży mienia jest wyłączona z uwagi na niedochowanie przez ubezpieczającego (powoda) szczególnych wymogów w zakresie zabezpieczenia mienia będącego przedmiotem umowy ubezpieczenia. Wskazał, że nie ulega wątpliwości, że w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia wprowadzono zapisy, które w określonych w nich okolicznościach wyłączały odpowiedzialność pozwanego za skradzioną maszynę rolniczą. W § 68 pkt OWU stwierdzono mianowicie, że pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki i zawarcia umowy ubezpieczenia na okres jednego roku ubezpieczenie maszyn rolniczych (sprzętu) może zostać rozszerzone o szkody powstałe wskutek kradzieży maszyny rolniczej (sprzętu) z miejsca postoju lub garażowania. Jednakże w ust. 4 pkt 9 kolejnego § 69 zawarto postanowienie, zgodnie z którym ubezpieczenie nie obejmuje szkody powstałej wskutek kradzieży, jeżeli nie zostały spełnione minimalne wymogi zabezpieczenia maszyn rolniczych (sprzętu) określone w § 73. W tym ostatnim paragrafie postanowiono natomiast, że maszyny rolnicze (sprzęt) muszą być przechowywane w pomieszczeniach należycie zabezpieczonych, w których wszystkie drzwi prowadzące do pomieszczeń powinny być w dobrym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich włamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi. Drzwi powinny być zaopatrzone w co najmniej jeden zamek wielozapadkowy lub kłódkę wielozapadkową. Przy drzwiach dwuskrzydłowych (zawieszonych na zawiasach lub rozsuwanych na prowadnicach), jedno skrzydło powinno być unieruchomione zasuwami od góry i dołu (ust. 1 § 73). Za miejsce przechowania należyce zabezpieczone uważa się również place składowe i podwórza trwale ogrodzone będące miejscem postoju maszyn rolniczych (sprzętu), gdzie wszystkie bramy zamykane są co najmniej na kłódkę wielozapadkową (ust. 3 § 73).

W świetle powyższych unormowań OWU Sąd Okręgowy uznał, że nie może ulegać wątpliwości, iż kradzież ciągnika z podwórza posesji powoda, która nie była trwale ogrodzona ze wszystkich stron, nie stanowiła wypadku ubezpieczeniowego, za który pozwana ponosiłaby odpowiedzialność na podstawie umowy z dnia 22 lipca 2010 r.

Sąd Okręgowy przyjął, w oparciu o przeprowadzone dowody z zeznań powoda oraz świadka J. C., który podpisywał umowę ubezpieczenia majątkowego jako reprezentant pozwanego, że OWU, obejmujące wyżej wymienione klauzule wyłączające odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za szkodę powstałą wskutek kradzieży, nie zostały doręczone powodowi (ubezpieczającemu) przed podpisaniem umowy.

W konsekwencji na podstawie art. 384 § 1 i 2 k.c. stwierdził, że wobec niedoręczenia powodowi OWU przed zawarciem umowy skutkuje uznaniem, że nie doszło do zawarcia umowy „z użyciem wzorca”. Wskazał, że art. 384 k.c. ma charakter bezwzględnie wiążący. Niedoręczony wzorzec nie wiąże pozwanego w całości. Strony były związane tylko umową a w sprawach w niej nieuregulowanych znajdują zastosowanie przepisy prawa, zasady współżycia społecznego i ustalone zwyczaje.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy uznał, że strony były związane jedynie umową z dnia 22 lipca 2010 r. Z jej treści wynika natomiast zobowiązanie pozwanego do wypłaty odszkodowania do sumy ubezpieczenia wynoszącej 210.000 zł na wypadek zniszczenia bądź kradzieży ciągnika V. M. 130 wraz z ładowaczem czołowym oraz wzajemny obowiązek powoda do zapłaty umówionej składki. Powód spełnił swoją część zobowiązania, wobec czego - w sytuacji nastąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego - po stronie pozwanego zaktualizował się obowiązek spełnienia świadczenia

umownego, którego przedmiotem jest zapłata powodowi kwoty stanowiącej równowartość szkody powstałej w jego majątku.

Sąd pierwszej instancji uznał, że przyjęcie braku związania stron wzorcem umownym czyniło zbędnym analizowanie poszczególnych ich postanowień pod kątem precyzyjności i spójności normatywnej.

Wskazał, że co prawda w umowie ubezpieczenia strony wskazały wartość ubezpieczonego majątku (sumę ubezpieczenia) na kwotę 210.000 zł, jednakże w świetle powyższej argumentacji okoliczność ta nie przesądza o wysokości poniesionej przez powoda szkody. Zaznaczył, że również w umowie ubezpieczenia z poprzedniego roku (2009) strony ustaliły sumę ubezpieczeniową na kwotę 210.000 zł, a oczywistym jest, że z uwagi na zużycie sprzęt rolniczy traci wartość. Dlatego też na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia wysokości poniesionej szkody, co mógł uczynić poprzez wykazanie wartości skradzionego ciągnika na dzień 13 sierpnia 2010 r. Powód, korzystający z fachowego pełnomocnika, nie zaoferował w tym zakresie żadnych dowodów, a zatem nie sposób było przyjąć, ażeby wysokość szkody oscylowała wokół kwoty 210.000 zł. Tym niemniej pozwany przyznał, opierając się na ekspertyzie sporządzonej na potrzeby postępowania likwidacyjnego, że wartość skradzionego ciągnika na dzień 13 sierpnia 2010 r. wynosiła 148.000 zł. Wobec powyższego wysokość szkody Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o okoliczność przyznaną w toku postępowania przez stronę pozwaną (art. 229 k.p.c.).

W zakresie roszczenia odsetkowego sąd rozstrzygnął na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżony został apelacją pozwanego w całości.

Apelujący podniósł zarzuty:

I. naruszenia prawa materialnego, to jest :

- art. 805 § 1 k.c. w zw. z § 69 ust. 4 pkt. 9 oraz § 73 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w pakiecie C. A. poprzez zasądzenie odszkodowania pomimo tego, że kradzież ciągnika z podwórza posesji powoda, która nie była na trwałe ogrodzona ze wszystkich stron, nie stanowiła wypadku ubezpieczeniowego, za który pozwany ponosiłby szkodę na podstawie OWU;

- art. 805 § 2 pkt. 1 k.c. oraz § 75 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w pakiecie C. A. poprzez zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania pomimo niewykazania przez niego wysokości szkody, jaką miał ponieść na skutek kradzieży ciągnika rolniczego;

- art. 384 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że przy zawarciu pierwszej potwierdzonej polisą nr (...) oraz drugiej potwierdzonej polisą nr 35211327 umowy ubezpieczenia agro caso, powodowi nie zostały doręczone Ogólne Warunki Ubezpieczenia w pakiecie C. A.;

- art. 65 § 1 k.c. w zw. z § 68 pkt. 1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w pakiecie C. A. poprzez przyjęcie, że umowa ubezpieczenia powoda potwierdzona polisą nr (...) nie obejmowała swoim zakresem ryzyka kradzieży ciągnika rolniczego, pomimo że z treści danej polisy oraz wysokości skalkulowanej na tej podstawie składki wynika, iż ryzyko to było objęte zakresem ubezpieczenia;

- art. 65 § 1 k.c. w zw. z § 68 pkt. 1 oraz § 69 ust. 4 pkt. 9 oraz § 73 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w pakiecie C. A. poprzez przyjęcie, że Ogólne Warunki Ubezpieczenia w pakiecie C. A. nie mają zastosowania do zawartej przez powoda umowy ubezpieczenia agro casco;

- art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwany nie udowodnił, iż przed zawarciem umowy ubezpieczenia doszło do doręczenia powodowi Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w pakiecie C. A., pomimo potwierdzenia tego na dokumencie ubezpieczenia przez powoda oraz ustalenia na podstawie zeznań świadka J. C. i w

konsekwencji bezzasadnego zasądzenia odszkodowania pomimo niewykazania przez powoda, że doszło do wypadku ubezpieczeniowego, za który pozwany ponosi odpowiedzialność oraz nieprzedstawienia przez powoda jakichkolwiek dowodów potwierdzających wartość poniesionej szkody;

II. prawa procesowego, to jest:

- art. 230 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że pozwany przyznał wartość skradzionego ciągnika na dzień szkody, pomimo iż pozwany od samego początku kwestionował w całości roszczenia powoda co do zasady, jak i wysokości;

- art. 232 k.p.c. poprzez zasądzenie odszkodowania pomimo nie powołania przez powoda jakichkolwiek dowodów potwierdzających wysokość poniesionej szkody;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie w zaskarżonym wyroku, iż: zeznania powoda były spójne i konsekwentne, pomimo tego, iż powód jako strona postępowania jest bezpośrednio zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy oraz uznanie za niewiarygodne zeznań złożonych przez przedstawiciela pozwanego Towarzystwa i w konsekwencji błędnego przyjęcia, że przy zawarciu pierwszej potwierdzonej polisą nr (...) oraz drugiej potwierdzonej polisą nr 35211327 umowy ubezpieczenia agro caso powodowi nie zostały doręczone Ogólne Warunki Ubezpieczenia w pakiecie C. A., pomimo potwierdzenia przez powoda na dokumencie ubezpieczenia ich otrzymania oraz w świetle zeznań świadka J. C.; pozwany przyznał wartość skradzionego ciągnika na dzień szkody, pomimo iż pozwany od samego początku kwestionował zarówno zasadność, jak i wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia.

W konsekwencji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych. Ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna i jako tak nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszystkie okoliczności sprawy i dowody ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone wnikliwie i starannie zaś ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd pierwszej instancji nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów.

Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny podziela większość ustaleń i rozważań prawnych Sądu pierwszej instancji i na podstawie art. 382 k.p.c. przyjmuje je jako własne.

Za niezasadne należy uznać zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów postępowania.

Co do zarzutów naruszenia przez Sąd pierwszej instancji zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c. należy stwierdzić, że do skutecznego postawienia tego zarzutu skarżący obowiązany jest wykazać, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wszelkie zarzuty pozwanego w tym zakresie stanowią klasyczną polemikę ze stanowiskiem przyjętym przez Sąd pierwszej instancji. Treść zarzutów i ich rozwinięcie w uzasadnieniu apelacji świadczą jedynie o przekonaniu strony o innej niż przyjął sąd doniosłości dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena

sądu. Skarżący w żaden sposób nie wskazuje przyczyn, dla których dowody z zeznań powoda oraz świadka J. C. zostały ocenione przez Sąd Okręgowy w sposób naruszający art. 233 § 1 k.p.c.

Nie przedstawił argumentów przemawiających za uznaniem, że okoliczności podawane przez powoda oraz świadka co okoliczności, w których zawarto drugą, sporną umowę ubezpieczenia były niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

Ich sprzeczność, z twierdzeniami pozwanego przedstawionymi w toku postępowania nie jest dla nich w żadnej mierze dyskwalifikująca. Wskazać należy, że sama okoliczność, iż powód jako strona procesu jest żywotnie zainteresowany jego wynikiem jest oczywista i nie wymaga szczególnego podkreślenia. Została również uwzględniona przez Sąd Okręgowy w trakcie oceny przedmiotowego dowodu. Nie może natomiast dyskwalifikować z góry informacji podanych przez powoda podczas złożonych zeznań, jak można wywnioskować z uzasadnienia apelacji. Należy w tym miejscu podkreślić, że świadek J. C. jako pełnomocnik ubezpieczeniowy pozwanego również mógłby być teoretycznie zainteresowany w złożeniu zeznań korzystnych dla pozwanego, którego był przedstawicielem przy zawarciu umowy. Z uwagi na to, konieczne było dokonanie krytycznej oceny zeznań wymienionych osób.

Należy w tym miejscu podkreślić, o czym szerzej będzie mowa niżej, że decydującym dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie, że przed zawarciem pomiędzy powodem a pozwanym za pośrednictwem pełnomocnika J. C. drugiej umowy ubezpieczenia nie zostały M. K. doręczone Ogólne Warunki Ubezpieczenia. Co do tej okoliczności zarówno świadek J. C., niezainteresowany korzystnym dla powoda wynikiem procesu, jak i sama strona zeznawali zgodnie.

W ocenie Sądu Odwoławczego wnioski, które Sąd Okręgowy wyprowadził z zebranego materiału dowodowego są logiczne i prawidłowe. Na podstawie zeznań, które obdarzył wiarygodnością wyprowadził wnioski, które z nich wynikają, a które to stały się podstawy do ustalenia w sprawie stanu faktycznego, do którego zastosowane zostały odpowiednie przepisy prawa. Apelujący w żaden sposób nie wykazał, aby Sąd pierwszej instancji oceniając dowody naruszył zasady logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego.

W konsekwencji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. okazał się niezasadny.

Chybione okazały się zarzuty naruszenia art. 230 k.p.c. i art. 232 k.p.c.

Stwierdzić należy, że zawarcie w odpowiedzi na pozew ogólnej formuły, że „pozwany zaprzecza wszystkim twierdzeniom powoda wprost nie przyznanym” nie ma doniosłości prawnej, w tym znaczeniu, iż nie może służyć do ustaleniu okoliczności spornych w procesie. Podobna uwaga odnosi się do zakwestionowania powództwa zarówno co do zasady jak i co wysokości na rozprawie w dniu 17 maja 2012 r. Istotne dla sprawy okoliczności sporne ustala się bowiem w toku przeprowadzanego postępowania dowodowego oraz na podstawie konkretnych zarzutów oraz wniosków stron. Na gruncie rozstrzyganej sprawy pozwany wskazał, że dochodzona przez powoda kwota odszkodowania jest znacznie zawyżona i nie koresponduje z wartością szkody ustaloną przez pozwanego w oparciu o łączące strony warunki ubezpieczenia. Podniósł, że jak wynika z kalkulacji wartości pojazdu sporządzonej na zlecenie pozwanego, w momencie kradzieży pojazd był wart 148.000 zł. Na dowód tego powołał arkusz ustalenia wartości pojazdu z dnia 15 listopada 2010 r. znajdujący się stronach 33-33 akt postępowania ubezpieczyciela. Dowód ten został przeprowadzony przez Sąd Okręgowy i stał się podstawą do ustalenia wysokości szkody poniesionej przez powoda w wyniku kradzieży ciągnika. Należy również zauważyć, że Sąd pierwszej instancji stwierdził, że pozwany przyznał, że powód poniósł szkodę w wysokości 148.000 zł na podstawie art. 229 k.p.c., nie zaś na podstawie art. 230 k.p.c., którego obrazę zarzucił w apelacji pozwany.

Wyżej wymienione względy zadecydowały o przyjęciu, że wysokość szkody została oparta przez Sąd Okręgowy nie tylko na podstawie przyznania na podstawie art. 229 k.p.c., ale przede wszystkim na podstawie dowodu powołanego przez samego pozwanego, to jest na podstawie arkusza ustalenia wartości pojazdu z dnia 15 listopada 2010 r., gdzie poniesiona przez powoda szkoda związana z kradzieżą ciągnika określona została na kwotę 148.000 zł. Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z akt szkody na podstawie postanowienia z dnia 19 lipca 2012 r. W konsekwencji nie ma podstaw

uznania zasadności zarzutu naruszenia art. 232 k.p.c. poprzez niepowołanie przez powoda dowodów potwierdzających wysokość poniesionej szkody.

Przechodząc do zarzutów naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego w pierwszej kolejności należy wyraźnie wskazać, że w niniejszej sprawie istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia miały jedynie okoliczności towarzyszące zawarciu pomiędzy stronami drugiej umowy ubezpieczenia AC podpisanej w dniu 22 lipca 2010 r. Stwierdzić bowiem należy, że strony podpisały nową, odrębną od poprzedniej umowę ubezpieczenia majątkowego. Stąd twierdzenia pozwanego co do okoliczności związanych z zawarciem poprzedniej umowy ubezpieczenia z dnia 30 lipca 2009 r., w szczególności jeśli chodzi doręczenie ogólnych warunków umowy ubezpieczenia nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia. Należy podkreślić, że w przypadku spornej umowy ubezpieczenia zawartej w dniu 22 lipca 2010 r. nie może być umowy o „wznowieniu” ubezpieczenia, czy „kontynuacji umowy”. Poprzedni stosunek umowny zakończył się bowiem z upływem okresu ubezpieczenia w dniu 29 lipca 2010 r.

Stąd badanie czy ogólne warunki umowy ubezpieczenia zostały doręczone powodowi przed zawarciem umowy, co jest istotne w świetle dyspozycji art. 384 § 1 k.c. następowało tylko na gruncie drugiej zawartej pozwanym umowy ubezpieczenia z dnia 22 lipca 2010 r. Nawet przy przyjęciu, że w przypadku zawarcia pierwszej umowy ubezpieczenia zostały powodowi doręczone ogólne warunki ubezpieczenia nie odnosiło to skutków prawnych jeśli chodzi o zawarcie drugiej umowy. Należy również podkreślić, że ustne poinformowanie o treści wzorca nie skutkuje uznaniem, że dopełniono wymogów określonych w art. 384 § 1 k.c. Stąd argumenty dotyczące poinformowania powoda o treści wzorca przez świadka J. C. również nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (por. komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Dmowski Stanisław, Sychowicz Marek, Ciepła Helena, Kołakowski Krzysztof, Wiśniewski Tadeusz, Żuławska Czesława, Gudowski Jacek, Bieniek Gerard. Autor komentarza do ks. TRZECIA tyt. III art. 384: Czesława Żuławska).

Faktycznie, jak twierdzi pozwany umowa ubezpieczenia zawarta w dniu 22 lipca 2010 r.(nr (...)) zawierała oświadczenie powoda, że przed zawarciem umowy doręczono mu tekst ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU). Pokwitowanie doręczenia wzorca ma jednak tylko znaczenie dowodowe, nie sanuje braku rzeczywistego doręczenia. Nie budzi więc wątpliwości, że sam podpis złożony na umowie czy też innym dokumencie potwierdzający doręczenie wzorca nie sanuje braku doręczenia, przy czym jest kwestią dowodową wykazanie, jak było w rzeczywistości (por. Kodeks cywilny. Komentarz, red. prof. dr hab. Edward Gniewek, Rok wydania: 2010, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 4, kom. do art. 384 k.c.). Okoliczność, że wzorec nie został doręczony powodowi przed zawarciem spornej umowy ubezpieczenia został ustalony na podstawie zeznań świadka J. C. oraz samego M. K.. Skarżący, jako zostało to omówione wyżej nie podniósł skutecznie zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 233 § 1 k.p.c., w zakresie w którym zeznania wymienionych wyżej osób zostały obdarzone wiarygodnością przy ustaleniu omawianej okoliczności.

Konsekwencją niedoręczenia powodowi ogólnych warunków ubezpieczenia przed zawarciem umowy z dnia 22 lipca 2010 r. było niezwiązanie stron ogólnymi warunkami ubezpieczenia, przede wszystkim § 69 i § 73 OWU. Stąd zasadnie Sąd Okręgowy przyjął, że stron dotyczyły jedynie postanowienia umowy ubezpieczenia, z której treści wynikało zobowiązanie pozwanego do wypłaty powodowi odszkodowania w wysokości do sumy ubezpieczenia określonej na 210.000 zł na wypadek zniszczenia, bądź kradzieży ciągnika V. M. 130 wraz z ładowniczem czołowym oraz wzajemny obowiązek powoda do zapłaty umówionej składki. W sytuacji, gdy powód spełnił swoją część zobowiązania, to po zaistnieniu zdarzenia ubezpieczeniowego, to jest kradzieży ciągnika, po stronie pozwanego zaktualizował się obowiązek zapłaty odszkodowania. Do umowy zastosowanie bowiem miały art. 805 i nast. k.c.

Wyżej wymienione względy zadecydowały o przyjęciu, że zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, to jest art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c.; art. 384 § 1 k.c. i art. 65 § 1 k.c. oraz art. 6 k.c. w powiązaniu z postanowieniami ogólnych warunków ubezpieczenia do umowy z dnia 22 lipca 2010 r. okazały niezasadne.

Apelacja pozwanego, z uwagi na powyższe na podstawie art. 385 k.p.c., podlegała oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego znajduje podstawy prawne w treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

/-/ Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga /-/ Krzysztof Józefowicz /-/ Mikołaj Tomaszewski